

НАПРЯМ 3. СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Додон О.Д.

*кандидат економічних наук,
Донецький національний університет імені Василя Стуса*

Ковальов А.М.

*магістр,
Донецький національний університет імені Василя Стуса*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-326-5-13>

ЕКОЛОГО-ОРІЄНТОВАНЕ СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Перехід на нову систему цінностей суспільства вимагає поетапної, паралельної та своєчасної зміни цільових напрямків розвитку підприємства. На даний час пріоритетними є його соціально-екологічні аспекти, а це, в свою чергу, ставить підприємство перед необхідністю зміни поглядів стосовно вибору критеріїв розвитку та надання оцінки тривалого і ефективного економічного зростання.

Така різка зміна пріоритетів викликає необхідність більш детального дослідження розвитку підприємства як соціально-екологічної системи. Підсилює актуальність дослідження еколого-орієнтованого соціального підприємництва поглиблення соціально-економічної кризи в Україні обумовленої війною та значними втратами як економічної так і соціальної складової.

Важливість інтеграції екологічно орієнтованого підприємництва також продемонстровано в багатьох міжнародних документах та деклараціях, у тому числі і у Глобальних цілях сталого розвитку ООН.

Цілі сталого розвитку (ЦСР), які в літературі ще зустрічаються під назвою «Глобальні цілі» – це узагальнене спонукання до дій, направлених на завершення боротьби з бідністю та її викорінення, захист планети і гарантування миру та процвітання для всього населення планети. ЦСР вступили в дію у січні 2016 року, і є підґрунтям політики та фінансування ПРООН на протязі наступних 15 років [1].

30 вересня 2019 року, набув чинності Указ Президента України № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період

до 2030 року» [2], у якому наведено результати адаптації ЦСР з коригування на специфіку розвитку України, представлені в Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна», та зобов'язання гарантувати дотримання Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року.

Концепція екологічно орієнтованого соціального підприємництва гарантує збалансоване рішення, як проблем економіки держави, так і проблем соціального сектору, при цьому надаючи перевагу природоохоронній політиці для створення і підтримки сприятливого навколишнього середовища, задля покриття потреб не тільки тих людей, які живуть зараз, а й майбутнього покоління.

Екологічно орієнтоване соціальне підприємництво дозволяє гарантувати стабільний соціально економічний розвиток, що не призводить до руйнування природного середовища. Зокрема, основні проблеми, що вирішуються можна поділити на два блоки (рис. 1):

- збереження природно-ресурсного потенціалу;
- досягнення соціальних цілей.

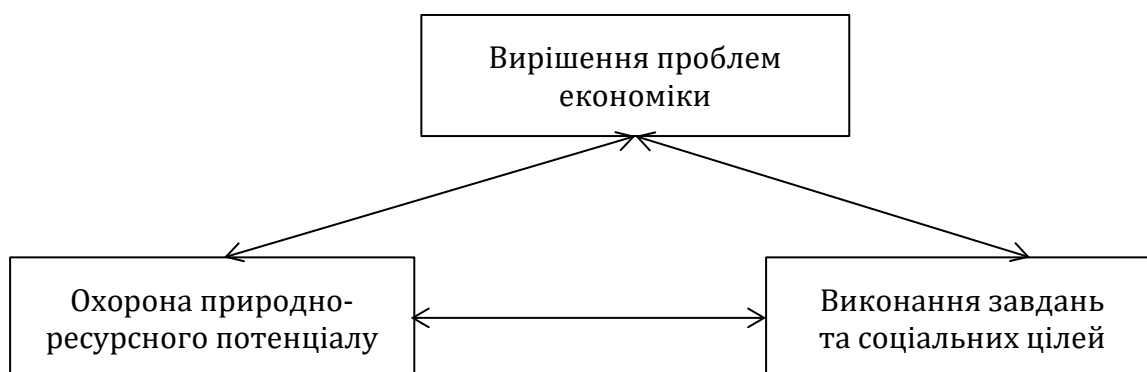

Рис. 1. Модель соціально-економічного розвитку на основі екологічної зорієнтованості

Враховуючи широку спрямованість, виокремлюють кілька видів еколого-орієнтованих соціальних підприємств (рис. 2):

- ресурсозбереження;
- екологічна освіта;
- енергоефективність;
- виробництво продуктів та послуг.

Рис. 2. Види еколого-орієнтованих соціальних підприємств

Разом з тим, варто розуміти різницю між підприємствами, які функціонують в сфері екології та еколого-орієнтованими соціальними підприємствами. Останні, крім того, як чинити позитивний вплив на навколишнє середовище, обов'язково ставлять перед собою ще й соціальну мету, на досягнення якої направляють частину свого прибутку та зусиль.

Отже, підводячи підсумок варто зазначити наступне. Соціальне підприємництво – це робота, спрямована в трьох напрямках: соціальний, ринковий та інноваційний. Підприємницька діяльність з соціальним орієнтиром має великий потенціал як у всьому світі так і в Україні. Ця діяльність сприятиме виникненню нового типу підприємців – людей, які змінюють дійсність, творять, розробляють новітні підходи для вирішення соціальних проблем.

Соціально-екологічна орієнтація допоможе підприємству поліпшити ефективність та зменшити використання ресурсів, тим самим мінімізуючи витрати, забезпечуючи дотримання

нормативних вимог, заохочуючи до залучення працівників та поліпшити відносини зі споживачами та державою.

Література:

1. Міністерство соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>
2. Про соціальні послуги: закон України від 2019 року № 18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
3. Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>
4. Соціальне підприємництво в Україні. URL: <https://socialbusiness.in.ua>